

Univerzita Karlova
Filozofická fakulta
Ústav germánských studií
Filologie–germánské jazyky a literatury

FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

**REPRESENTATIE VAN MANNELIJKHEID EN VROUWELIJKHEID IN
DE HAAGSE ROMANS VAN LOUIS COUPERUS**

**REPREZENTACE MASKULINITY A FEMININITY V HAAGSKÝCH ROMÁNECH
LOUISE COUPERUSE**

**THEREPRESENTATION OF MASCULINITY AND FEMININITY IN THE HAGUE
NOVELS BY LOUIS COUPERUS**

Abstrakt v češtině

Anna Phillips

Vedoucí práce: doc. dr. Ellen J. Krol

2018

Abstrakt v češtině

Tato disertační práce zkoumá maskulinitu a feminitu v tzv. haagských románech *Eline Vere*, *Knihy malých duší* (*De boeken der kleine zielen*) a *Co dávno odnesl čas* (*Van oude mensen, de dingen, die voorbijgaan...*) spisovatele Louise Couperuse.

V rámci výzkumu byly kladeny tyto otázky:

- 1) Jakým způsobem je v haagských románech Louise Couperuse reprezentována mužskost a jakým způsobem ženskost?**
- 1) Jsou tyto reprezentace mužskosti a ženskosti ve vzájemné opozici? Pokud ano, jakým způsobem se tato opozice projevuje?**
- 2) Jsou reprezentace mužskosti a ženskosti v jednotlivých haagských románech rozdílné? Pokud ano, jak se vzájemně odlišují?**

Metoda výzkumu vychází z teorie popisující náhled na mužskost a ženskost v období fin de siècle (1878-1914), kdy byly tyto haagské romány publikovány a kdy se také odehrávají. Na základě povahových rysů, které jsou v sekundární literatuře spojovány s maskulinitou a feminitou, byl sestaven určitý „standardní obraz“ zahrnující „typické“ mužské a ženské vlastnosti. Ten slouží jako referenční rámec, na jehož základě je hodnocena mužskost a ženskost zkoumaných literárních postav. V rámci analýzy je pozornost zaměřena také na vzhled románových postav, jejich názory, chování a role, které ve společnosti, v manželství či v rodině zastávají. Dále pomohly při popisu postav literární typy definované v sekundární literatuře, naratologické principy fokalizace a teorie Judith Butlerové, která umožňuje rozbor genderového performativu a genderových vztahů.

Reprezentace mužskosti a ženskosti byla analyzována u téměř tří desítek postav.

Z výzkumu vyplývá, že to jsou především mužské postavy, které se od onoho tradičního obrazu maskulinity odchyľují (analýza ukázala, že dvě třetiny mužských postav lze označit za zženštilé, slabošské či dokonce vyšinuté), zatímco některé ženské hrdinky jsou naopak silné, působící až mužsky a přebírající tradiční role svých partnerů. Ženské postavy se od výše popsaného „standardního obrazu“ v zásadě odchyľují méně a navíc jsou vyobrazeny rozmanitěji. Reprezentace maskulinity a feminity zaujímá v haagských románech různé podoby, nicméně nelze v tomto ohledu hovořit o výraznějších rozdílech mezi jednotlivými díly. V neposlední řadě se tato analýza věnuje také tomu, jak autor Louis Couperus pravděpodobně smýšlel o mužskosti a ženskosti a o genderových rolích a vzorcích, které v jeho době panovaly.

Klíčová slova

Louis Couperus, reprezentace, maskulinita, femininita, gender, haagské romány